

1.mai 2013

Høring - utkast til lov om beskyttelse av mindreårige mot skadelige bildeprogram

Redd Barna er en barnerettighetsorganisasjon som arbeider nasjonalt og internasjonalt for å styrke statenes forpliktelser til å innfri barns rettigheter i henhold til FNs barnekonvensjon. Redd Barnas Norgesprogram arbeider blant annet med barns rett til beskyttelse mot internettrelaterte overgrep mot barn, hvorav det å skjerme barn mot skadelige medieinntrykk er en aktuell problemstilling vi møter i vårt arbeid.

Behov for å skjerme barna

Vi deler departementets oppfatning om at den raske utviklingen i medieteknologien og barns mediebruk tilsier at det er behov for en lov for å beskytte barn mot skadelige medieinntrykk. Det at stadig yngre barn utforsker digitale verktøy til å veksle mellom aktiviteter som å se på TV, laste ned spill og til å se på filmer skaper et behov hos foreldre for lett tilgjengelig og god informasjon om aldersklassifisering, aldersgrenser og informasjon om tiltak for å overholde aldersgrenser. Vi mener at lovforslaget vil være et positivt og godt tiltak for å støtte foreldres mulighet til å kontrollere de aller yngste barnas mediebruk.

Barneombudets rolle

Redd Barna mener at det er viktig å beholde Barneombudets klageadgang, og vi støtter høringsnotatets begrunnelse for det. Vi mener at det bør utredes om og eventuelt hvordan klageadgangen kan utvides til flere områder enn bare kinofilm, siden barn sjelden ser på filmer på kino.

Skadelige medieinntrykk utenfor lovens virkeområde

Som det framgår av høringsnotatet kan lovens formål om å beskytte mindreårige mot skadelig påvirkning fra levende bilder ikke fullt og helt reguleres, fordi barn har enkel tilgang til innhold på Internett. Barn er tidlig ute med å være sosiale nettbrukere i blant annet utenlandske nettsamfunn, hvor de enkelt kan søke opp og dele bilder som kan føre til skadelig medieopplevelser. Vi mener det medfører en forpliktelse til å utvikle ekstra tiltak for å skjerme barn mot skadelige medieopplevelser.

Redd Barna, Medietilsynet Trygg bruk og Kripos har i en årrekke arrangert moderator konferanser rettet mot norske og utenlandske nettaktører for å arbeide for økt tilstedeværelse på nettarenaer der unge oppholder seg. Redd Barna har inntrykk av at nettaktørers moderering og oppfølging

av henvendelser fra barn og unge varierer mellom nettsamfunnene. Enkelte nettaktører har utviklet klare og tydelige definisjoner på skadelig innhold og overholder egne retningslinjer, mens andre nettaktører igjen knapt modererer nettstedene. Det innebærer at barn enkelt kan oppsøke og delta på nettaenaer der skadelig innhold deles uten at det fanges opp. Vi er opptatt av å beskytte barn mot skadevirkninger av eksponering når det skjer i relasjoner til personer og grupper barna har et tillitsforhold til. Fra Redd Barnas arbeid med forebygging av nettrelaterte overgrep vet vi at det spesielt er i forbindelse med at en overgriper bygger opp en tillitsrelasjon til barn at bilder og innhold brukes for å bryte ned barns integritet og grenser. Tilsvarende kan voldelig innhold deles og brukes i forbindelse med mobbesituasjoner. Vi mener derfor at tiltak må bygge på at barns mediebruk er interaktiv og sosial, og at skadeomfanget av negative medieinntrykk må ses i lys av det. Det igjen fordrer at god skjerming mot skadelige medieinntrykk må adresseres tverrfaglig, i tillegg til at det bør legges til rette for at nettaktører tar større ansvar for å ivareta barns trygghet på nettet.

Supplerende tiltak for å beskytte barn på nettet

Redd Barna foreslår følgende tiltak for å skjerme barn mot skadelige medieopplevelser;

- Øke barns tilgang til positivt innhold

Ifølge EU Kids Online- studien mener bare 24 prosent av norske barn fra ni til 16 år at det finns bra innhold rettet mot dem på nettet. Det å bidra til å skape flere arenaer med positivt innhold vil etter vår vurdering være et godt virkemiddel for å redusere barns eksponering for negative medieopplevelser. Vi foreslår derfor at det lages insentiver for å støtte aktører som kan utvikle gode nettsteder og digitale opplevelser til barna.

- Styrke skolens innsats for å gi *alle* barn bedre digital dømmekraft

Det er store forskjeller i hva barn tilegner seg av sosiale ferdigheter på nettet på skolen, og i Redd Barnas arbeid har vi observert at lærere i ulik grad tar opp spørsmål knyttet til ansvar, grenser og respekt knyttet til barns medieopplevelser. Vi mener at det er viktig å øke unges refleksjoner om den digitale verden og hvordan de håndterer og bearbeider alle sine medieinntrykk, også de samfunnet anser som skadelige. Barns egen dømmekraft er det som må stå i sentrum.

Med vennlig hilsen

Redd Barna

Kaja Hegg
Rådgiver